

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТУВАННЯ В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ

Кліменко О.В., Прядка А.А.

Головною рушійною силою сучасного прогресу є світ високих технологій та комунікацій, розвиток та використання яких обумовлюють добробут та процвітання держави.

Знання вже не є привілеєм обраних, економічне зростання в країні визначається не лише накопиченим знаннями фундаментальної науки, а, насамперед, можливостями максимально широкого оволодіння ними та їх застосування, що забезпечує щонайшвидше перетворення у технології та корисні винаходи, а отже й спричиняють високі темпи економічного зростання, на відміну від не природних і матеріальних ресурсів.

Світова економіка початку ХХІ століття характеризується успішним формуванням глобального постіндустріального суспільства, об'єданого за рахунок найсучасніших технологій. Однак будь-яке суспільство має певний розподіл, а саме на лідерів – країн, що здійснили перехід до економіки знань, зробили цей фактор виробництва найдієвішим, найпродуктивнішим, та країн, які цього не зробили і тому втрачають свої позиції у світовому співтоваристві.

Поняття „людський капітал” досліджували відомі економісти другої половини ХХ століття: В. Петті, А. Сміт, Дж.С. Мілль, К. Маркс, В. Рошер, Л. Вальрас, І. Фішер та ін.

Отже, в загальному вигляді всі вкладення в людину, які здійснюються з метою збереження й укріплення її здоров'я, підвищення кваліфікації, здобуття нових знань, вмінь, навичок і сприяють зростанню продуктивності і доходів, можна розглядати як інвестиції в людський капітал.

Інтелектуальний капітал здійснює завершений процес руху, значна частина якого пов'язана з витратою інвестиційних коштів, але віддача відбувається потім на стадіях матеріалізації капіталу, де створюються можливості окупності витрат, одержання прибутку. Зростання темпів НТП привело до появи проблеми - „моральний знос людського капіталу”, ліквідація якої передбачає постійне оновлення знань в процесі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

За логічним узагальненням існуючого системного комплексного підходу та методів оцінки інтелектуального капіталу, який став пріоритетним об'єктом інвестування – підвищення „знання-ємності” ВВП, ріст питомої ваги нематеріальних активів (ноу-хау, патентів), ріст інвестицій в освіту, науку, охорону здоров'я і навколишнє середовище. Світовими економічними лідерами є країни, у ВВП яких переважають „знання-ємні” види економічної діяльності (США, Швейцарія, Швеція, Ірландія, Нідерланди, Канада, Бельгія, Великобританія, Південна Корея).

Вкладення в інтелектуальний капітал дають досить значний по обсягу, тривалий за часом і інтегральний по характеру економічний і соціальний ефект. Джерелом зростання інтелектуальної власності як капіталу є підвищення активності національних заявників у поданні заявок на об'єкти промислової власності (винаходи). Її власності, механізму розподілу прав на їхні об'єкти та оцінки вартості.

Україна повинна сконцентрувати всі засоби на перспективних напрямках інноваційного розвитку економіки та просування національної продукції на світовий ринок інтелектуальної власності, а саме: на асигнуваннях освіти, охорони здоров'я, на дослідженнях, розвитку інфраструктури, залученні інвестицій, вдосконаленні конкурентоспроможних, високотехнологічних галузей. Саме від досягнення цього залежать шанси нашої держави стати соціально і економічно успішною у гонці генерації нових знань та запровадженні нової технологічної культури в довгостроковому відношенні.

Література

1. Сухоруков А.І. Антикризова політика розвинутих країн // Економіка України. – 2004. - №8. – С. 16-27
2. Денисюк В. Високі технології і високонаукоємні галузі – ключові напрями в інноваційному розвитку // Економіст. – 2004. - №5. – С. 78
3. Геєць В.М., Семиноженко В.П. Інноваційні перспективи України – Харків: Константа, 2006. – 272 с.